

**ग्रामसेवक पदावर निवड झाल्यानंतर
उमेदवारास पायाभूत प्रशिक्षण दिल्यानंतरच
पदस्थापना देण्याबाबत..**

नवनियुक्त ग्रामसेवकांना पंधरा दिवसांचे
विशेष मुलभूत प्रशिक्षण देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : प्रशिक्षण-२००९/प्र.क्र.१२/योजना-४,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक :- २४ मार्च, २००९.

संदर्भ :- शासन निर्णय क्रमांक : बैठक-२००५/प्र.क्र.१२५७/योजना-४, दिनांक ७ जुलै, २००७.

प्रस्तावना :- "ग्रामसेवक पदावर निवड झाल्यानंतर त्यांना प्रशिक्षण दिल्याशिवाय पदस्थापना देण्यात येऊ नये" अशी महाराष्ट्र राज्य ग्रामसेवक युनियनने मागणी केली होती. त्यास अनुसरून ग्रामसेवक पदावर निवड झालेल्या उमेदवारांना नियुक्ती देण्यापूर्वी प्राधान्याने पायाभूत प्रशिक्षण देऊन त्यानंतरच त्यांची पदस्थापना करण्यात यावी असा संदर्भीय दिनांक ७ जुलै, २००७ च्या शासन निर्णयान्वये शासनाने निर्णय घेतला होता.

सन २००८ या वर्षामध्ये औरंगाबाद विभागातील जिल्हा परिषदेमध्ये ८०३ कंत्राटी ग्रामसेवकांची निवड करण्यात आली असून त्या विभागामध्ये सध्या २ ग्रामसेवक प्रशिक्षण केंद्र असल्याने एकावेळी ६० ग्रामसेवकांना दोन महिन्यांसाठी मुलभूत प्रशिक्षण देण्याची सुविधा आहे. त्यामुळे निवड करण्यात आलेल्या ग्रामसेवकांच्या प्रशिक्षणास बराच कालावधी जाईल ही बाब विचारात घेता सदर निवड झालेल्या कंत्राटी ग्रामसेवकांना प्रशिक्षण घेण्याच्या अटीवर नियुक्ती देण्यात यावी असे मत विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांनी व्यक्त केले आहे. तसेच राज्यामध्ये नवनिर्मित २००० ग्रामसेवकांची पदे भरण्यात आली असल्याने अन्य विभागांमध्येही अशीच परिस्थिती आहे. वर नमूद केलेली वस्तुस्थिती विचारात घेऊन शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

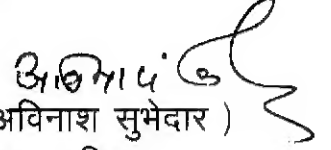
शासन निर्णय :- ज्या वर्षात जिल्हा परिषदांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर कंत्राटी ग्रामसेवकांची भरती करण्यात येईल, त्यावर्षी संबंधित जिल्हा परिषदेने आपल्यास्तरावर नवनियुक्त

ग्रामसेवकांना पंधरा दिवसांचे विशेष मुलभूत प्रशिक्षण देऊन ग्रामसेवकांची पदस्थापना करावी. जिल्हा परिषदस्तरावर प्रशिक्षण देण्यासाठी येणारा खर्च जिल्हा परिषदांनी त्यांच्या स्वनिधीतून भागविणे आवश्यक राहिल. सदर १५ दिवसांचे विशेष मुलभूत प्रशिक्षण पूर्ण केल्यानंतरच संबंधित ग्रामसेवकांना नियुक्ती देऊन पदस्थापना करण्यात यावी. सदर १५ दिवसांच्या विशेष मुलभूत प्रशिक्षणामध्ये खालील विषयांचा समावेश करण्यात यावा.

- १) ७३ वी घटनादुरुस्ती - महत्व व तरतुदी.
 - २) ग्राम विकासाची संकल्पना - अधिकारी/पदाधिकारी यांचे परस्पर संबंध.
 - ३) ग्रामसेवकांच्या जबाबदा-या व कर्तव्ये.
 - ४) ग्रामपंचायत कायदा.
 - ५) ग्रामसभा, मासिक सभा, महिला सभा कार्यपद्धती व नियम
 - ६) बांधकाम, मोजमापे, मूल्यांकन इत्यादी
 - ७) ग्रामपंचायत १ ते २७ अभिलेखे
 - ८) ग्रामनिधी विनियोग
 - ९) निविदा पद्धती व लेखापरिक्षण
 - १०) माहितीचा अधिकार
 - ११) विविध विभागांच्या महत्वाच्या विकास योजना व इतर अनुषंगिक महत्वाचे विषय.
२. वरील विषयांचा समावेश करून मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी जिल्हा परिषदस्तरावर कंत्राटी ग्रामसेवकांसाठी पंधरा दिवसांचा प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करावा. सदर प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करण्यासाठी आवश्यकता भासल्यास यशदा, पुणे या संस्थेची तसेच ग्रामसेवक प्रशिक्षण केंद्रांची मदत घ्यावी.
३. पंधरा दिवसांचे विशेष मुलभूत प्रशिक्षण दिलेल्या कंत्राटी ग्रामसेवकांना प्रशिक्षण केंद्रांच्या कालदर्शिकेनुसार व क्षमतेनुसार नियमित पायाभूत प्रशिक्षणासाठी टप्प्याटप्प्याने प्रशिक्षणासाठी पाठविण्यात यावे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००९०३२४१८०६१२००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(अविनाश सुभेदार)
उप सचिव

प्रत -

मा.मंत्री (ग्रा.वि.व पर्यटन) यांचे खाजगी सचिव.
मा.राज्यमंत्री (ग्रा.वि) यांचे खाजगी सचिव
विभागीय आयुक्त, विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय (सर्व)
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई (पत्राने)
उप महासंचालक, राज्य ग्रामीण विकास संस्था, यशदा, पुणे
मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत), जिल्हा परिषद,(सर्व)
प्राचार्य / प्राचार्या, ग्रामसेवक प्रशिक्षण केंद्र (सर्व)
प्राचार्य, पंचायतराज प्रशिक्षण केंद्र (सर्व)
प्राचार्य, संयुक्त प्रशिक्षण केंद्र, गारगोटी, जि.कोल्हापूर
संचालक, गोखले एज्युकेशन सोसायटी, नाशिक.
संचालक, शिवाजी एज्युकेशन सोसायटी, अमरावती.
संचालक, श्री मौनी विद्यापीठ, गारगोटी, जिल्हा कोल्हापूर.
संचालक, जनता शिक्षण मंडळ, तालुका रावेर, जिल्हा जळगांव.
संचालक, रयत शिक्षण संस्था, सातारा, जिल्हा सातारा.
संचालक, श्री शिवाजी शिक्षण प्रसारक मंडळ, गौडगांव, जिल्हा सोलापूर.
संचालक, क्षेत्र विकास समिती, मुरुड, जिल्हा लातूर.
संचालक, टिळक राष्ट्रीय विद्यालय, खामगांव, जिल्हा बुलढाणा.
संचालक, नागरिक शिक्षण मंडळ, नागपूर, जिल्हा नागपूर.
संचालक, शिक्षण प्रसारक मंडळ, मूल जिल्हा चंद्रपूर.
संचालक, जनता शिक्षण प्रसारक मंडळ, पुसद, जिल्हा यवतमाळ.
प्राचार्य / प्राचार्या, ग्रामसेवक प्रशिक्षण केंद्र (सर्व)
प्राचार्य, पंचायतराज प्रशिक्षण केंद्र (सर्व)
प्राचार्य, संयुक्त प्रशिक्षण केंद्र, गारगोटी, जि.कोल्हापूर
निवड नस्ती, योजना-४, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.